

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Efterretninger

om

Viborg Kathedralskole

i

Skoleaaret 1863—64.

Med Indbydelse til Skolens aarlige Examen.

Red

Profesør **F. C. Olsen,**
Skolens Rector.

Viborg.

Trykt hos H. Wisfing.

1864.

I. Disciplene.

Ved Udgivelsen af Programmet i 1863 talte Skolen 70 Disciple, hvoraf 6 Ikkestuderende. Af disse udtraadte ved Skoleaarets Slutning foruden de 9 Dimissi (see den vedfœiede Tabel) een, nemlig Carl Jacob Møller. Saaledes endte Skoleaaret med 60 Disciple, hvoraf 6 Ikkestuderende.

Ved det nye Skoleaars Begyndelse optoges 8 Disciple, nemlig: H. B. Buchholz, F. J. Mortensen, H. Victor Graae, H. G. M. H. Buchholz, J. P. E. Rossen, H. Baldemar Graae, H. J. Preisler og Chr. F. J. B. Reiff, og Skolen begyndte saaledes med 68 Disciple, hvoraf 7 Ikkestuderende.

I Løbet af Skoleaaret optoges endnu 3 Disciple, nemlig: H. L. Brir, J. B. Th. Thomsen og S. R. Jørgensen; og 3 udtraadte af Skolen, nemlig de Ikkestuderende: S. Samson, G. E. Ring og P. A. Rabell. Desuden blev En af de Unges Kreds bortkaldt af Døden nærvæd Skolens Maal, nemlig Christian Adolf Boye, Discipel i Afgangsklassen. En Brystsygdom, der tilfældigt udviklede sig meget hurtigt, endte den 18de Mai denne flittige, retsindige og kjærlige Discipels Liv, til Sorg for os alle, baade hans Lærere og hans Kammerater.

Skolen tæller saaledes nu 67 Disciple, hvoraf 6 Ikkestuderende, der ere saaledes fordeelte i Klasserne:

7 Klasse A.

1. William Friederichsen (Toldcontrolleur J. P. B. F. i Viborg*). 2. Frederik Theodor Rattrup (Pastor N. C. K. til Bølbum og Rød). 3. Andreas Bertelsen Nørgaard (afdøde Gaardeier, Branddirecteur B. N. i Kreiberg). 4. Johan Arent Frandsen (Pastor H. P. F. til Tødsø og Erslev paa Mors).

7 Klasse B.

1. Jens Peter Møller (Provst C. F. M. i Høgum og Hove). 2. Carl Børge Vilhelm Frederik Theobald Hansen (afdøde Landmaaler C. B. H. i Lemvig). 3. Lorenz Conrad Møller (Provst H. P. M. i Soelbjerg og Sundby paa Mors). 4. Nis Hagensen (Proprietair H. H. til Botborggaard paa Mors). 5. Rudolph Vilhelm August Rabell (Particulier P. C. K. i Viborg). 6. Peder Christian Blicher (Pastor D. N. B. til Hulum og Høbsager).

6 Klasse.

1. Nicolai Esmark Dllgaard (Pastor N. N. D. til Winkel og Rind). 2. Carl Viggo Ring (Justitsraad, Amtsforvalter L. K. i Viborg). 3. Hans Peter Adolph Junge (Pastor C. J. J. til Vammen, Bigum og Lindum). 4. Sophus Julius Christian Meyer (Oberst Chr. B. M.) 5. Hans Peter Egede Lund (Proprietair, Cand. theol. J. J. L. til Lundholm i Salling). 6. Carl Christian Rudolph Dohn (Adjunct C. P. L. D. i Viborg). 7. Ditlev Christian Ernst Laub (Biskop H. D. C. L. i Viborg). 8. Carl Vilhelm Theobald Hagemann (afdøde Rjebmand S. G. H. i Viborg).

*) J Parenthes er anført Faderens Stilling og Begyndelsesbogstaverne af hans Navn.

5 Klasse.

1. Frederik Wilhelm Matthias Møller (Consul M. M. i Lemvig). 2. Lambert Christian von Haven (Pastor F. C. v. H. til Bive, Dve og Balsgaard). 3. Johan Frederik Andreas Colbing (Provst P. A. C. i Kobberup, Feldingberg og Gammelstrup). 4. Julius Emil Faber (Proprietair J. H. F. til Randrup ved Viborg). 5. Frederik Carl Ludvig Harboe (Pastor F. C. Chr. H. til Dybe og Kamme). 6. Andreas Louis Dragheim (Barbeer og Deconomus ved Amtssygehuset J. B. D. i Viborg). 7. Niels Marinus Jacobus Holmgaard (Kjøbmand N. P. H. i Viborg).

4 Klasse.

1. Søren Ancher Møller (Broder til Nr. 1 i 7de Klasse B). 2. Jørgen Gad Olsen Brix (Pastor J. B. til Thiele og Binge). 3. Hans Bandal Buchholz (Pastor D. Chr. B. til Worde, Fistbæk og Romlund). 4. Harald Leopold Brix (Broder til Nr. 2 i samme Klasse). 5. Frederik Juel Mortensen (afd. Proprietair N. St. M. til Frøsløvegaard paa Mors). 6. Niels Peter Petersen (Stræddermester J. P. i Viborg). 7. Baldur Harald Baldemar Borgen (Justitsraad B. H. B., Herredsfoged i Middelfom=Sønderlyng Herreder.) 8. Holger Biggo Frandsen (Broder til N. 4 i 7de Klasse A). 9. Carl Louis Alfred Preisler (Gjæstgiver F. C. P. i Viborg). 10. Hafon Victor Graae (Banegaardsforvalter N. G. i Viborg). 11. Johan Ludvig George Laub (Broder til Nr. 7 i 6te Klasse). 12. Nathalius Samson (Kjøbmand E. N. S. i Viborg). 13. Tamper Peter Siegward Poul Bertouch Neergaard (Hofjægerm. T. E. N. til Biskum ved Viborg).

Ikketuderende: 14. Frederik Jacobsen (Branddirecteur og Godsforvalter C. F. J. i Drum ved Viborg). 15. Jacob Henriksen (Pastor J. T. H. til Gjedsted og Fjeldsø).

16. Jens Møller Ole Selmer (Justitssecretair, Cancelliraad S. E. S. i Viborg). 17. Matta Martin Bertelsen (Skræbdermester L. B. i Viborg).

3 Klasse.

1. Heino Gottlob Melchior Hammer Buchholz (Broder til Nr. 3 i 4de Klasse). 2. Jens Peter Eward Rossen (Skolelærer E. J. N. i Sjørølev ved Viborg). 3. Conrad Rudolph Madsen (Forpagter L. M. paa Thiele ved Viborg). 4. Simon Jensen (Møller J. J., Eier af Krogs-gaard Mølle ved Viborg). 5. Henrik Thomassøn Sigismund Gerner (afdøde Capitain E. G.). 6. Wilhelm Wilchen (Bagermester P. W. i Viborg). 7. Baldemar Heinrichsen (Broder til Nr. 15 i 4de Klasse). 8. Frederik Peter Welling (Stiftsprovst F. P. W. i Viborg).

Ikke studerende: 9. Baldemar Emil Theodor Lund (afdøde Pastor L. W. L. til Louns og Alstrup). 10. Gottlieb Johan Henrik Rendtorff (Proprietair Th. R. til Himmestrup ved Viborg).

2 Klasse.

1. Jens Carl Gerner (Broder til Nr. 5 i 3die Klasse). 2. Christian Hellmuth Jacobsen (Broder til Nr. 14 i 4de Klasse). 3. Niels David Schrøder (afdøde Skomagermester E. F. S. i Viborg). 4. Søren Rosenørn Haubroe (Gaardeier A. H. i Tømmerbye ved Viborg). 5. Frederik Wilhelm Luub (afdøde Coffardicapitain J. G. E. L.). 6. Frederik Theodor Julius Jensen=Lusch (Planteur S. J.=L. i Feldborg ved Holstebro). 7. Jørgen Jversen Plenge (Proprietair H. P. til Palsstrup ved Viborg). 8. Wilhelm Ferdinand Dragheim (Broder til Nr. 6 i 5te Klasse). 9. Ludvig Conrad Neckelmann (Justitsraad, Overretsprocurator E. N. i Viborg).

1. Christian Frederik Julius Biggo Reif (Kammerassessor, Amtsfuldmægtig og Ræmner A. C. B. R. i Viborg).
 2. Hannibal Baldemar Graae (Broder til Nr. 10 i 4de Klasse).
 3. Søren Refsgaard Jørgensen (Gaardeier H. J. til Langesgaard ved Struer).
 4. Otto Carl Sandberg (Kjøbmand A. B. S. i Viborg).
 5. Hans Jacob Preisler (Kjøbmand J. P. i Viborg).
 6. Johan Thomas Bernstorff Thomsen (afdøde Uhrmager B. B. Th. i Lemvig).
-

II. Lærerne og Underviisningen.

Ved kongl. Resolution af 21de Juli 1863 blev Rector Olsen paa Grund af sin Helbredstilstand fritagen for sine Forretninger ved Skolen i Tiden fra 22de August s. A. til efter Halvaarseramen i FebruarMaaned næste Aar. Overlærer Professor Wesenberg overtog venstabelig samtlige med Skolebestyrelsen forbundne Forretninger, og Rectors Underviisningstimer bleve mod Godtgjørelse af Skolekassen deelte imellem nogle af Skolens Lærere saaledes, at Adj. Greibe besørge den græske Underviisning, Adj. Toepfer overtog latinske Profaisfer og latinsk Stiil, og constitueret Lærer Ramsgaard lat. Digtere og Literaturhistorie — alt i 7de Klasse. I den saaledes vundne Fritid gjorde Rector Olsen en Reise over Cöln, Straßburg, Schweiz og Genua til Rom, hvor han opholdt sig 3 Maaneder, og vendte, efter endnu at have tilbragt omtrent en Uge i Florents, tilbage i Januar Maaned, ved hvis Slutning han kom til Viborg og overtog efter Halvaarseramen paany sine Embedsforretninger.

Ved kongl. Resolution af 2den April 1864 blev philologiæ candidatus Christian Ramsgaard, der var constitueret som Lærer ved Skolen, udnævnt til Adjunct.

Ved kongl. Resolution af 12te Mai 1864 blev den constituerede Lærer i Naturhistorie Arthur Frederik Feddersen, efterat han den 1ste April havde underkastet sig og bestaaet i den ham paalagte Fagprøve ved Kjøbenhavns Universitet, beskikket til Adjunct ved Skolen.

Under den forrige Krig kom Viborg ikke i umiddelbar Berøring med Krigsbegivenhederne; denne Gang har Byen ikke været ligesaa heldig. Løverbag Aften den 12te Marts maatte

Skolens Underviisnings- og Dvelfeslocaler rømmes, for at give Plads for et Compagnie af det gjennemmarcherende norske Armecorps. Det blev imidlertid muligt den næste Dag at faae Indqvarteringen indskrænket til Gymnastiklocalerne alene, saa at Skolens Underviisning uforstyrret fortsattes om Mandagen og derefter; kun Gymnastikunderviisningen maatte for en kort Tid standse.

Den 26de April Kl. 10 Formiddag blev Viborg besat af preussiske Tropper i betydeligt Antal, og Skolen fik strax et Compagnie paa 170 Mand at huse. Da der var bleven gjort Leilighed for 3 Klasser i Bibliotheket, det tilstødende Locale for den naturhistoriske Samling og et tilhørende Kammer, og man foreløbigen havde ladet Skolen beholde 3 af de mindre Klasseværelser (en syvende Klasse kunde let finde Plads i Rectorboligen), samlede Skolen, der ved Fjendens Indrykning var standset, den næste Morgen; men da der fra Lærernes Side blev gjort opmærksom paa, at det under de nærværende Omstændigheder, idet Enhver havde sine Værelser og sit Kjøkken opfyldt af fjendtlige Soldater, var nødvendigt, at Huusfaderen maatte være ved sit Hjem, blev Underviisningen udsat til den paafølgende Fredag Morgen den 29de i Forventning af, at Forholdene imidlertid vilde klare sig og Stemningen beroliges. Imidlertid blev endnu den samme Dag (den 27de) de 3 omtalte Klasseværelser tagne til Militarets Benyttelse. Derefter hed det sig, at de fleste Tropper vilde komme bort fra Byen, og Skolen igjen faae sine Klasseværelser, som dog nu behøvede en grundig Renselse, før de kunde bruges. Derpaa fulgte tvertimod en forøget Indqvartering, og udenfor Skolens Bygninger var det ikke muligt i Byen at faae mere end eet Værelse, som kunde bruges. Om Fredagen blev derfor ikke mere end 7de Klasse sat i Arbejde, og først Mandag Morgen kom Skolen atter igang, efterat fire Værelser i Rectors Beboelsesleilighed vare indrettede til Klasselocaler. Dette Arrangement havde sine

Ubequemmeligheder baade for Skolen og for Rector, saameget mere som to andre af Sidstnævntes Værelser samtidig vare optagne af indquarterede Officerer; men alt dette kunde taales, da Skolen midt imellem fjendtlige Vaaben dog nød Ro til sin Gjærning. Efter Vintseferien blev Indquarteringsbyrden formindsket til 110 Mand, saa at Skolen nu igjen blev sat i Besiddelse af de tre omtalte Klasseværelser, og saaledes er Tilstanden for Diebliffet*). Det er en Blanding af Skole og Caserne, som vilde være umulig, naar der ikke var saa god Mandstugt iblandt de fjendtlige Soldater, der ogsaa i Almindelighed ere godmodige og betragte Disciplene med Velwillie. Gaarden, som er Skolens sædvanlige Legeplads, er imidlertid aftraadt til Soldaterne, som der have deres Rogesteder og anden Huusholdning, hvorimod Disciplene tilbringe deres Friquarterer i Haven.

Gymnastikunderviisning har ikke kunnet finde Sted siden Byens Occupation, og da Gymnastiklæreren Maarup i Midten af Mai efter forud indhentet Tilladelse af Ministeriet forlod Byen, for at søge Ansættelse i Armeen, have ingen Svømmeøvelser kunnet finde Sted, ligesom der under de bestaaende Forhold ikke har kunnet være Tale om at gienoptage de ved Vinterens Indtræden afbrudte Øvelser i Riffelstykning. Forøvrigt er i Aarets Løb til Gymnastik anvendt sex Timer ugentlig; Disciplene ere inddeelte i 3 Partier, hvert med to Timers Underviisning om Ugen.

*) den 20de Juni.

Det almindelige Underviisningschema er saaledes, som her følger:*)

	VII A & B.	VI.	V.	IV.	III.	II.	I.	Sum af ugl. Timer.
Dansff . . .	Wo. 3	Wo. 2	Wo. 2	Wo. 2	Wo. 2	R. 4	R. 6	21
Lydsff . . .	"	Wo. 3	Wo. 3	Wo. 2	L. 3	L. 5	L. 6	22
Franff . . .	L. 1	L. 3	L. 3	L. 2	L. 3	L. 6	"	18
Latin . . .	D. 9	We. 9	G. 9	G. 9	G. 9	"	"	45
Græff . . .	D. 6	We. 5	We. 5	We. 5	"	"	"	21
Hebraiff . . .	B. 2-2	"	"	"	"	"	"	4
Religion . .	B. 2	B. 2	B. 2	B. 2	B. 2	B. 3	B. 3	16
Historie . .	R. 3	R. 2	R. 2	R. 2	R. 2	R. 2	R. 3	16
Geographie .	"	R. 2	R. 2	R. 2	B. 2	B. 2	B. 2	12
Naturhist. .	"	R. 2	R. 2	R. 2	R. 2	R. 2	R. 3	13
Naturlære .	D. 3-3	"	"	"	"	"	"	6
Mathematiff	D. 4-4	D. 4	D. 4	D. 4	D. 2	"	"	22
Regning . .	"	"	"	"	D. 2	R. 4	R. 4	10
Skrivning .	"	"	"	3. 2	3. 3	3. 4	3. 4	9 ^{***)}
Tegning . .	"	"	"	"	D. 2	D. 2	D. 2	4 ^{***)}
Talt ugl. L.	33	34	34	34	34	34	33	

Til Sang anvendes af Musikkærer Amberg 4 Timer egentlig, hvoraf de 3 til de enkelte Stemmer, 1 til det samlede Chor. — Adjunct Bahnsen har Inspectionen ved den gymnastiske Underviisning og i Friquartererne.

De ikke-studerende Disciple har der været givet separat Underviisning i 10 Timer egentlig, nemlig: 2 Timer Dansff Stiil og Grammatik (Ramsgaard), 3 Timer Lydsff Stiil og Grammatik (Toepfer), 2 Timer Mathematisk (Dohn) og 3 Timer Naturlære (Dohn).

*) Skolens Lærere, hvis Navne paa ovenstaaende Tabel ere angivne ved Begyndelsesbogstaverne, ere: Rector Olsen, Overlærerne Dr. Wesenberg og Wolle, Adjuncterne Bahnsen, Dohn, Greibe, Toepfer, Heddersen og Ramsgaard og Timelærer Jensen.

**) Strive- og Tegnetimerne for 1ste og 2den Klasse ere fælleds.

I Eng e I sk besørget Underviisningen af Adjunct Greibe, 40 Disciple have deeltaget deri, fordeltte paa 3 Partier, paa resp. 12, 11 og 7 Disciple, det ældste Partie med 1 Times, og de 2 yngste Partier hvert med 2 Timers ugentlige Underviisning, dog saaledes, at den ene ugentlige Time for disse 2 Partier er fælleds.

Overfigt over Skolens Virksomhed i Skoleaaret 1863—64.

Dan sk.

1 Kl. Dan sk Læsebog, udgivet af Bondesen, Dorph og Krarup=Bilstrup, er benyttet til Dvelse i Dplæsning og Analyse. Det vigtigste af Formlæren og Læren om den enkelte Sætning er gennemgaaet. I 3 Timer om Ugen ere Disciplene øvede i Retfkrivning efter Dictat. 8 Digte af Nicolai Krossings poetiske Læsebog ere lærte udenad.

2 Kl. Samme Læsebog er benyttet til Dvelser i Dplæsning og Analyse. Formlæren og Læren om den enkelte Sætning repeteret, den øvrige Sætningslære og Reglerne for Interpunctionen læste og repeterede efter E. Wolles „Regler og Bestemmelser“. I 2 Timer om Ugen ere Disciplene øvede i Stil: Dpgaver af bibelhistorisk, verdenshistorisk eller almindelig fortællende og beskrivende Indhold, sjældnere Dversættelser fra Lydsk og Dictatstille.

3 Kl. Samme Læsebog benyttet til Dplæsning og Analyse. Formlære og Sætningslære repeteret efter Grammatiken. I den anden Time skrevet Stile: bibelhistoriske, historiske, Dversættelser fra Lydsk samt Stile af fortællende og beskrivende Indhold (tildeels efter Trojels Dpgaver).

4 Kl. Som i 3die Kl., kun med større Fordringer til Klassen.

Realeleverne i 3die og 4de Klasse have desuden i 2 særskilte ugentlige Timer Øvelser i dansk Stil og dermed forbunden Repetition af de Puncter af den danske Grammatik, hvortil de enkelte Stile give Anledning.

5 Kl. Udarbejdelser over forskjelligartede Emner, tildeels saadanne, hvortil Stoffet kan søges i et eller andet Skolefag.

6 Kl. Udarbejdelser, meest over saakaldte frie Opgaver, til hvilke stundom Dispositioner og i Reglen Momenter og veiledende Bink meddeles af Læreren.

7 Kl. Skriftlige Afhandlinger. Besvarelser, der egne sig dertil, oplæses høit for Klassen og lægges til Grund for en yderligere Udvikling af Opgaven. Thortsens Litteraturhistorie benyttes som Grundlag for litterairhistoriske Foredrag, og Prøver af danske Digtere fra Rjæmpevisesepærioden indtil den nyere Tid ere forelæste.

Lydst.

1 Kl. Løepfers Læsebog for de lavere Klasser Nr. 1—53, 57—58, 67—71, 75, 84—88, 92—93, 99—105, 137—157, ialt 121 Sider. Ahns practiske Lærebog, 2den Udg. Nr. 1—66 (32 Sider) og det Tilsvarende i Grammatiken. Alt læst og repeteret. Endeel Stile ere skrevne, tildeels paa Skolen, efter de danske Stykker i Ahns Lærebog.

2 Kl. Samme Læsebog Side 103—216, 236—256. Ahns practiske Lærebog Nr. 85—130 (33 Sider) og det Tilsvarende i Grammatiken. Alt læst og repeteret. Desuden repeteret Formlæren indtil 2den Conjugation. Enkelte Stile ere skrevne, tildeels paa Skolen, efter de danske Stykker i Lærebogen.

3 Kl. Hjorts Læsebog, den prosaiske Deel Side 20—87. Ahns practiske Lærebog Nr. 143—170 (26 Sider). Løepfers Grammatik: det Vigtigste af Formlæren. Alt det Læste er tillige repeteret undtagen det opgivne Pensum af Hjorts Læsebog.

4 Kl. Hjorts prosaiske Læsebog: Pag. 21 — 97. Kjønet lært efter Toepfers Grammatik og den øvrige Formlære repeteret. Oversættelse af Læsebog derimod ikke repeteret, da Faget kun har to ugentlige Timer.

De ikke studerende Disciple af denne Klasse have desuden i de for dem bestemte separate Timer skrevet Stile, deels i Hjemmet, deels paa Skolen, efter de danske Stykker i Ahns Lærebog; i de sidste Maaneder af Skolaaaret er der gaaet over til Oversættelse af lette Smaaforetællinger. I den samme Underviisning har den ene af 3die Klasses 2 ikke studerende Disciple deeltaget, medens den anden kun har skrevet Stile efter Ahns Lærebog. Af Grammatik er repeteret de vigtigste Regler af Formlæren.

5 Kl. Hjorts prof. Læsebog Pag. 340—361, 526—542. Poetisk Deel: de versificerede Stykker til Pag. 94. Formlæren repeteret efter Toepfers Grammatik, og det Vigtigste af Syntax læst efter E. Wolles „Materialier til at indøve den tydske Syntax. En Stil om Ugen efter Lorenzens Stiløvelser.

6 Kl. Forskjellige Stykker af Hjorts prosaiske og poetiske Læsebog, foruden die Räuber, Götz von Berlichingen og endeel Digte af Schiller. Syntaren fuldstændig læst samt Formlæren repeteret. En tydsk Stil om Ugen.

Frans.

2 Kl. Ahns practiske Lærebog, Første Cursus 1ste Afdeling Nr. 1—114, 2den Afdeling Nr. 70—91; Andet Cursus Side 71—82, 85—111. (Jalt 102 Sider.) Alt læst og repeteret. Enkelte Stile ere skrevne, tildeels paa Skolen, efter de danske Stykker i Lærebogen.

3 Kl. Ahns practiske Lærebog, Første Cursus 2den Afdeling Nr. 1—60, 70—91 (42 Sider); Andet Cursus Side 71—82, 85—111. Alt læst og repeteret.

4 Kl. Hins practiske Lærebog, Første Cursus 2den Afdeling Nr. 47—69; Andet Cursus 1ste Afdeling Nr. 1—18, 2den Afdeling Side 71—82, 85—111 (ialt 53 Sider). Borrings Læsebog for Mellemklasser Side 116—143. Alt læst og repeteret.

5 Kl. Borrings Etudes littéraires Side 62—98, 126—151, 160—166, 235—261 læst og repeteret. Efter Abrahams's franske Sproglære er Formlæren repeteret og af Syntaxen første Affnit læst og repeteret. Til cursorisk Læsning er benyttet Emile Souvestre, Souvenirs d'un vieillard, hvoraf er læst c. 100 Sider.

6 Kl. 3 Borrings Etudes littéraires og Souvestre, Scènes de la Chouannerie og les derniers Bretons er læst 480 Sider, dels som foresat Lectie, dels cursorisk, det sidste een Time om Ugen. Efter Abrahams's Sproglære repeteret Formlæren og læst og repeteret de vigtigste Regler af Ordsviningslæren, navnlig saadanne, som angaae Særegenheder ved det franske Sprog. Een Gang om Maaneden have Disciplene opgivet som læst paa egen Haand Pensa af franske Forfattere, hvori de ere blevne examinerede.

7 Kl. Cursorisk er læst Molière, l'Avare og Digtene i Borrings Etudes littéraires. 3 Foredrag er meddeelt en Oversigt over den franske Literatur i Ludvig den Fjortendes Tidssalder; Prøver af Tidssalderens Forfattere meddeelte navnlig efter Staafl, Urval ur franska litteraturen.

Engelsk.

Det yngste Partie har læst og repeteret i Listovs Læsebog første Cursus fra Side 22 til Side 42. 3 Rossings Grammatik læst og repeteret indtil Verberne.

Det mellemsste Partie har læst og repeteret i samme Læsebog andet Cursus fra Side 22 til 69. Mariboës Grammatik læst og repeteret.

Det ældste Parti har læst og repeteret i Herrigs British Classical Authors fra Side 196 til 247. Grammatiken repeteret under Læsningen.

Latin.

3 Kl. har læst og repeteret i Bergs og Møllers Latinste Læsebog, første Deel, alle de latinste Stykker i første Afdeling og enkelte Exempler af Tillæg til første Afdeling samt af anden Afdeling. Det Vigtigste af Bøiningslæren i Madvigs Grammatik læst og repeteret. Nogle Regler af Ordføiningslæren ere meddeelte mundtlig. 30 Stile skreven, fornemmelig efter Trojels Stiilevelser.

4 Kl. Første Bog af Cæsars Gallerkrig og Ciceros 1ste og 2den Tale mod Catilina læst og repeteret. Af Madvigs Grammatik er Ordføiningslærens første Afsnit læst og repeteret, Bøiningslæren repeteret. 70 Stile ere skrevne, deels paa Skolen, deels hjemme, efter Trojels Stiilevelser.

5 Kl. Ciceros 3die og 4de Tale mod Catilina og Talsen for Roscius fra Ameria læst og repeteret. Af Madvigs Gramm. Ordføiningslærens andet Afsnit læst og repeteret, første Afsnit og Bøiningslæren repeteret. 70 Stile efter Ingerslevs Materialier.

6 Kl. Ciceros Cato Major og Lælius og 1ste Bog af Livius læste og repeterede. Af Madvigs Grammatik Syn-tarens 2 første Afsnit. 2 Gange ugentlig skriftlig Stiil efter Zumpt's Opgaver.

7 Kl. Livii liber 21. Taciti Germania. Ciceronis de officiis liber 3. Horatii carmina 1—2. Virgillii Æneid. libb. 2 & 3. Desuden cursorist læst Seneca de ira libb. 1—2 og af Flemmers Udvalg af Sølvalderens profaiske Forfattere Stykkerne af Suetonius. Repetition af Madvigs Grammatik. Ugentlig i Reglen 2 Stile og undertiden endnu een, som er kortere og skrives paa Skolen. Den romerste Literaturhistorie efter Tregders Lærebog.

Græsk.

4 Kl. Bergs Schema og Tregders Formlære. Dertil

svarende Exempler i Bergs Læsebogs 1ste Curfus og af 2det Fablerne, læste og repeterede.

5 Kl. Xenophons Anabasis I—II, 5 (incl.) læst og repeteret. Den attiske Dialect af Tregders Formlære.

6 Kl. Homers Odyssee I—IV, 625 læst og repeteret. Tregders Formlære.

7 Kl. Platonis Apologia Socratis & Crito; af Tregders Anthologie: de homeriske Hymner, nogle af Idyllerne (Nr. 1—5 og 14), Elegierne, Epigrammerne, af de lyriske Digte Nr. 9—19 og 22—27 og Tragica undtagen de 3 sidste Chorsange. Det vigtigste af Syntaren gennemgaaet efter Madvig. Desuden repeteret Formlæren. De græske Antiquiteter efter Bojesen og Mythologien efter Tregder.

Hebraisk.

7 Kl. B. Det vigtigste af Whittes Grammatik og Genesis Cap. 1—11 læst og repeteret.

7 Kl. A. Læst og repeteret de anordnede 40 Capitler af Genesis.

Religion.

1 Kl. Efter Daugaards og Stochholms Bibelhistorie er læst og repeteret: det gamle Testamente og de 26 første Stykker af det nye. Luthers lille Katechismus: de 3 første Parter.

2 Kl. Efter samme Bibelhistorie er læst og repeteret fra 26de Stykke i det nye Testamente til Enden; desuden hele Bogen repeteret. I Balslevs Katechismus er læst og repeteret forfra til Troen.

3 Kl. Efter Balslevs Katechismus er læst og repeteret de 2 første Troens Artikler. I Afsens's Bibelhistorie forfra til Kong Saul.

4 Kl. Efter Balslevs Katechismus er læst og repeteret

fra § 82 til Enden. I Herslebs Bibelhistorie fra Kong David til Pag. 146.

5 Kl. Efter Viscos Lærebog er læst og repeteret forfra til § 81; en Deel er forbigaaet. I Herslebs Bibelhistorie: 4de Afdeling til Apostlenes Historie.

6 Kl. Efter Viscos Lærebog, læst og repeteret fra § 81—179. I Herslebs Bibelhistorie: fra Lidelseshistorien til Enden, samt repeteret hele Bogen.

7 Kl. B. Efter Viscos Lærebog læst og repeteret fra § 179—248.

7 Kl. A. Efter samme Lærebog fra § 248 til Enden, samt Repetition af hele Bogen.

Bibellæsning. 7de Kl. har læst de 11 sidste Capitler af Johannes Evangelium i Grundsproget. Med de øvrige Klasser er i Modersmaalet læst forskellige Stykker af den hellige Skrift, fornemmelig det nye Testamente.

Historie.

1 Kl. Efter Rosfods fragmentariske Lærebog ved Thrige er læst og repeteret fra Pag. 1—104. (Den gamle Historie.)

2 Kl. Efter samme Lærebog er læst og repeteret fra Pag. 104—240. (Middelalderens Historie og den nyere Historie indtil Catharina II.)

3 Kl. Bohrs Lærebog i den gamle Historie er læst og repeteret til Side 137 (Det romerske Riges Udvidelse fra den anden puniske Krig til Aar 133).

4 Kl. Bohrs Lærebog i den gamle Historie fra Side 127 (Romernes Kamp om Mellem- og Nedre-Italien) læst og repeteret; ligeledes Bohrs Lærebog i Middelalderens Historie til Side 73 (Korstogene).

5 Kl. Bohrs Lærebog i Middelalderens Historie fra Side 73 læst og repeteret; ligeledes sammes Lærebog i den nyere Historie til Side 45 (Katholicismen imod Kirkeforbedringen).

6 Kl. Repeteret den gamle Historie efter Bohr (2 Disciple efter Kosob) til det romerske Keiserrige. Læst og repeteret Bohrs Lærebog i den nyere Historie fra Side 91—198 (Fra Nederlandenes Republik fra 1648—1679 til den franske Revolution).

7 Kl. B. Den gamle Historie efter Kosobs Udtog (2 Disciple efter Bohrs Lærebog), Middelalderen efter Bohr, Danmarks Historie efter Allen.

7 Kl. A. Repeteret hele Verdenshistorien, den gamle Historie efter Kosob, Middelalderen og den nyere Tid tildeels efter Bohr, Danmarks Historie efter Allen.

Geographie.

1 Kl. Zingerslevs lille Geographie er læst og repeteret; dog er, især i de 4 sidste Verdensdele, Meget forbigaaet.

2 Kl. Efter Velschows Geographie læst og repeteret Asien og Afrika.

3 Kl. Efter samme Lærebog læst og repeteret Holland, Belgien, det britiske Rige, Frankrig, Spanien, Portugal, Schweiz og Italien.

4 Kl. Efter samme Lærebog læst og repeteret Østerrige, Tyrkiet, Grækenland, Amerika, Afrika og Australien; dog er i de nævnte 3 Verdensdele Meget forbigaaet.

5 Kl. Efter samme Lærebog læst og repeteret: Danmark, Norge, Sverrig, Rusland, Preussen, Lydskland, Holland og Belgien, samt Amerika og Australien.

6 Kl. Efter samme Lærebog er hele Geographien paany gjennemgaaet og repeteret.

Naturhistorie.

1 Kl. Efter Lützens mindre Lærebog har Klassen læst og repeteret Pattedyr, Fugle og Krybdyr.

2 Kl. Efter samme Lærebog er læst og repeteret: De koldblodige Hvirvelsdyr samt Insecterne.

3 Kl. Efter samme Lærebog er læst og repeteret: Leddyr og Bløddyr. — Da Lützens mindre Lærebog benyttes gennem hele Skolen, har det været en Nødvendighed hist og her at tilføie Udskilligt, men disse Tilføielser ere først begyndte med tredje Klasse, saaat Underviisningen i de laveste Klasser saavidt muligt har rettet sig efter Lærebogen.

4 Kl. Efter Baupells Lærebog er læst og repeteret Alt, som angaaer Plantens ydre Bygning og Forhold; desuden har Klassen læst og repeteret Bladspirerne, ligesom det Linneiske System er gennemgaaet og indøvet. — De vigtigste Grundstoffer ere læste efter Johnstrups Lærebog, og saavidt muligt ere samtlige i Bogen omtalte Forsøg foreviste.

5 Kl. Hele Zoologien er læst og repeteret efter Lützens mindre Lærebog med de Tilføielser, som have været nødvendige.

6 Kl. Har repeteret Zoologien efter Lützens mindre Lærebog, Botaniken efter Bramsen og Dreiers Lærebog, samt Grundstofferne efter Johnstrups: de kemiske Grundstoffer.

Naturlære og Astronomie.

7 Kl. B. Læst og repeteret Drsteds „Naturlærens mekaniske Deel“ forfra til Side 216.

7 Kl. A. Læst og repeteret Drsteds „Naturlærens mekaniske Deel“ fra Fald paa Skraaplanet til Enden og Silfverbergs „Naturlærens kemiske Deel“, samt repeteret den mekaniske Deel forfra til Fald paa Skraaplanet; ligeledes repeteret Mundts „Grundtræk af Astronomien“.

Realeleverne have læst og repeteret Holtens Naturlære fra Side 83—112 og fra Side 129—159 samt Magnetismen og Electriciteten.

Mathematik og Regning.

1 Kl. Klassen har efter Mundts Regnebog gennemgaaet Multiplication og Division i benævnte Tal samt Addition og Subtraction i Brøk; mundtlige Øvelser have været forbundne med Tavleregningen.

2 Kl. Klassen har efter samme Lærebogs Vejledning regnet simpel Reguladetri, Reguladetri med Brøk samt Procentregning.

3 Kl. Bergs Arithmetik læst og repeteret forfra til Cap. III. Forøvrigt practisk Regning: Reguladetri i hele Tal og Brøk; omvendt og sammensat Reguladetri og Procentregning.

4 Kl. Bergs Arithmetik læst og repeteret fra Cap. III til Side 103, samt Proportioner. Jürgensens Geometrie læst og repeteret forfra til Cirklen.

5 Kl. Bergs Arithmetik læst og repeteret fra Decimalbrøk til Kjædebrøk. Jürgensens Geometrie læst og repeteret fra Side 35—65, samt repeteret forfra til Side 35.

6 Kl. Bergs Arithmetik læst og repeteret fra Side 191—246, samt repeteret fra Side 82—191 med Forbigaaelse af Kjædebrøk. Jürgensens Geometrie læst og repeteret fra Side 58—81, samt repeteret forfra til Side 58. Dpgaver 1 à 2 Gange ugentlig.

7 Kl. B. Bergs Arithmetik læst og repeteret fra Logarithmer til Cap. XXI. Efter Jürgensens Lærebog, læst og repeteret Stereometrien og Plantrigonometrien. Dpgaver 1 à 2 Gange ugentlig.

7 Kl. A. Gjennemgaaet og repeteret det hele mathematisk Curfus i Arithmetik, Geometrie, Stereometrie efter Berg og Jürgensen. Dpgaver 1 à 2 Gange ugentlig.

Legning.

Frihaandstegning i de 2 første Klasser efter Høfstedts Fortegninger. Tredie Klasse har 2 Gange ugentlig haft geometrisk Legning.

Asens Lærebog i den bibelske Historie er i dette Skoleaar indført i 3die Klasse (og successivt opad) istedetfor Herslebs Bibelhistorie.

Med Skolen er forbundet en Aften skole, hvori Discipulene under Adjunct Loepfers Tilsyn og Beilebning kunne forberede sig paa den følgende Dags Penſa c. 2 Timer hve Aften. Den holdes med Ministeriets Tilladelse i et af Skolens Klasseværelser og tæller for Diebliffet 13 Disciple. Betalingen er 2 Rd. 48 Sk. kvartaliter.

III. Videnskabelige Samlinger.

Skolens Bibliothek

har erhøldt følgende Tilvæxt:*)

- Christianus L. B. de Wolff*, Philosophia moralis sive Ethica, Tom. I—V. Halæ Magdeburgicæ MDCCI—MDCCLIII.
- H. Hemsterhuis, Vermischede philosophische Geschriften. Aus dem Französischen übersetzt. Leipzig 1782. Th. I—III.
- F. W. J. Schelling, Von der Weltseele. Hamburg 1798.
- —, Bruno, oder über das göttliche und natürliche Princip der Dinge. Berlin 1802.
- —, Philosophie und Religion. Tübingen 1804.
- Henrik Steffens, Indledning til philosophiske Forelæsninger. Kjøbenhavn 1803.
- —, Grundzüge der philosophischen Naturwissenschaft. Berlin 1806.
- Samann's Geschriften, herausgeg. von Friedrich Roth. Th. 1—7. Berlin u. Leipzig 1821—25.
- Moses Mendelssohn's philosophische Geschriften. Th. 1—2. Carlshöhe. Système de la Nature. Londres MDCCLXXVII.
- Exegetisk Bibliothek, en Samling af de bedste udførligere Kommentarer til det Nye Testaments Breve, udg. af W. F. Boethe. Kbhavn 1840—46. 14 Dele.
- Dr. W. M. L. de Wettes Fortolkning af Apostlenes Gierninger, oversat af J. Johansen, Kbhavn 1851.
- J. G. Herder, Vom Geist der ebräisohen Poesie. Th. 1—2. Dessau 1783.
- Nordisk Tidsskrift for kristelig Theologie, udg. af Th. B. Odenburg og P. Chr. Kierkegaard. Bd. 1—4. Kbhavn 1840—42.
- W. A. Wexels, Foredrag over Pastoraltheologien. Christiania 1853.

*) Mærket * foran en Bog betyder, at den er tilsendt Skolen fra Ministeriet.

G. J. Bollkoffers Predigten, nach seinem Tode herausgegeben. Frankf. u. Leipzig 1789. 1—7 Bd.

Dr. F. Schleiermacher, Predigten. Berlin 1801—33. Bd. 1—7.

Joseph Fawcetts Predigten. Aus dem Englischen übersetzt von F. Schleiermacher. Berlin 1798. 1—2 Th.

Eusebius, Kirkenes Historie gennem de tre første Aarhundreder, fordanstet ved Carl Muus. Kbhavn 1832.

Hesychii Alexandrini lexicon, rec. *M. Schmidt*. Vol. IV. fasc. 8.

T. Livii Historiarum Romanarum libri qui supersunt. Ex recensione *Madvigii* edd. *J. N. Madvigius* et *J. L. Ussingius*. Vol. II pars II. Hauniæ 1863.

M. Fabii Quintilianii institt. oratoriæ, lib. decimus, erkl. von *E. Bonnell*. Berlin 1863.

L. Ove Kjær, Studiet af Oldtidslivet og Oldtidshistorien. Kjøbenhavn 1863.

I. I. A. Worsaae, Den danske Erobring af England og Normandiet. Kbhavn 1863.

Solger Fr. Nørdam, Kjøbenhavns Kirker og Klostre i Middelalderen. 1—2det Hefte. Kbhavn.

Dr. Frederik Münter, Den danske Reformationshistorie. Kbhavn 1802. 1—2 Deel.

A. C. P. Linde, Meddelelser angaaende Kjøbenhavns Univerfitet, den polytechniske Lærestanstalt, Sorø Academie og de lærde Skoler med dertil hørende Realunderviisning i Kongeriget Danmark for 1849—56. 8de Hefte. Det lærde Skolevæsen (Slutning).

*Statistisk Tabelværk, 3die Række, 1—2 Bd. Ny Række, 17—25 Bd.

Carl Ritter, Allgemeine Erdkunde. Herausgeg. von *H. A. Daniel*. Berl. 1862.

Bulls Kort over Danmark. Plade 13 og 15.

Safn til sögu Islands og Islenzkra bókmenta, gefið út af hinu Islenzkra bókmentafélagi. 1—2 Bd. Kaupmannahöfn 1856—1861.

Biskupa sögur, gefnar út af hinu Islenzkra bókmentafélagi. 1. Bd. 2 Bd. I. Kaupmannahöfn 1861—62.

Íslands Arbækur i sögu-formi. Af *Jóni Espólin*. X Deild. Kaupmannahöfn 1843. XI Deild. Kaupmhöfn. 1855.

Uppdráttir Íslands, gjörðr að fyrirsögn Olafs Nicolas Ólsens.
1849.

Ljóðmæli eptir *Jónas Hallgrímsson*. Kaupmálfm. 1847.

Oldnordisk Ordbog ved det kgl. nordiske Oldskrifts-Selskab af
Erik Jonsson. Kjøbenh. 1863.

Manden bedre end hans Rygte. Et Digt af 101. Kbhavn 1862.

Gud veed, hvortil det er godt! Af N. N. Kbhavn 1861.

101 Gaader og Charakter. Zulegave for 1861. Kbhavn 1861.

Sange af Dr. *B—o*. Kbhavn 1862.

Montaigne, Pensées. Amsterdam MDCCI.

Louis Figuier, La terre avant le deluge. Paris 1863.

Dr. *H. G. Bronn*, Die Klassen n. Ordnungen des Thierreichs.
3 Bd. 26—31 Lief.

**K. J. Lyngby*, Udsangsordenes Bøjning i Jydske Lov og i den
jydske Sprogart (Skr. for den philos. Doctorgrad). Kbhavn
1863.

**P. A. C. Heiberg*, Kritisk Oversigt over de danske Diatomeer.
Første Hefte (Skr. for den philos. Doctorgrad). Kbhavn.
1863.)

**F. Nutzhorn*, De homeriske Digtes Tilblivelsesmaade. (Skr.
for den philos. Doctorgrad.) Kbhavn 1863.

**C. Studsgaard*, Om Osteomyelitis diffusa Chassaignac (Skr.
for den medic. Doctorgrad). Kbhavn 1863.

**I. P. Poulsen*, Iagttagelser angaaende Hjerneapoplexiens pa-
thologiske Anatomi og Genese (Skr. for den medic. Doc-
torgrad). Kbhavn 1863.

¶ *H. Campe*, Allgemeine Revision des gesammelten Schul- und
Erziehungswesens. Th. I—IV. Hamburg 1785. V—IX. Wien
u. Wolfenbüttel 1786—87. X—XVI. Wien u. Braunschw.
1788—92.

¶ *E. Langhoff*, Historisk Beretning om det kongelige Skolelæ-
rerseminarium i Lyngby ved dets halvhundredaarige Jubi-
læum den 30te April 1863.

¶ Aarsberetninger fra det kgl. Geheimearchiv. 3die Binds 3die
Hefte. 4.

¶ Oversigt over det kgl. danske Videnskabernes Selskabs For-
handlinger og dets Medlemmers Arbeide i 1861, Nr. 8;
1862, Nr. 3—6; 1863, Nr. 1—4.

- Nordisk Universitets Tidsskrift. 8de Aarg. 4. H.
 Neue Jahrbücher für Philologie und Pädagogik; begründet von
J. Chr. Jahn; gegenwärtig herausgeg. von *R. Dietsch* und
A. Fleckeisen. 87—88 Bd. 5—9 H.
L. Herrig, Archiv für das Studium der neueren Sprachen u.
 Litteraturen. 33 Bd. 2—4 H. 34 Bd. 1—4 H.
F. Zahndke, Literarisches Centralblatt. 1863. 23—39, 41—42.
F. H. Troschel, Archiv für Naturgeschichte. 28 Jahrg. H. 5.
 29 Jahrg. H. 1—2.
I. C. Schjødte, Naturhistorisk Tidsskrift, 3die Række, 1ste Bd.
 3 H. 2det Bd. 1—2 H.
C. Fogh og Chr. Lütken, Tidsskrift for populære Fremstillinger
 af Naturvidenskabene. 2den Række, 5te Bd. 3—6 H. 3die
 Række, 1ste Bd. 1ste H.

*Kjøbenhavns Universitets Program ved Kongens Fødselsdag
 1863 (*I. L. Ussing*, Prøve paa en Fremstilling af Græk-
 kernes og Romernes huuslige og private Liv).

*Universitetets og den polyt. Lærestalts Lections-catalog for Ef-
 teraarshalvaaret 1863.

*Lister over Afgangsexamen ved Skolerne og Adgangsexamen
 ved Universitetet i 1863.

*Liste over de Studerende, der i Aaret 1863 have taget Phi-
 losophisk Examen.

*Skoleprogrammer for 1863 fra følgende Stoler:

- 3 Kongeriget: 1. Aalborg. 2. Aarhus (Gottfred, Underfonge
 i Jylland, mod Carl den Store, romersk Reiser. 2den Deel.
 Af Adjunct Hovgaard). 3. Frederiksborg. 4. Helsingørs
 høiere Realskole. 5. Herlufsholm (Nogle Bemærkninger om
 Oldnordisk som Lærefag i de lærde Skoler. Af Prof. C. Lis-
 tov, Rector). 6. Horsens. 7. Horsens (C. Jørgensen,
 Fortegnelse over Skolens Bogsamling). 8. Kjøbenhavn: a)
 Metropolitan-skolen. b) Borgerdydskolen paa Christianshavn
 (Oehlsenschlägers Ungdom. Af Prof. Martin Hamme-
 rich). c) Borgerdydskolen i Kbhavn. d) Latin- og Real-
 skolen i Store Kongensgade. e) Det v. Westenske Institut. 9.
 Nykjøbing. 10. Odense (Hotel Rambouillet. Et Billede fra
 Selskabslivet i Frankrig fra Ludvig den Trettendes Tid. Af
 Adjunct S. Broberg). 11. Randers (Terentses Heauton-
 timorumenos, metrisk oversat af Dr. Whitte). 12. Ribe. 13.

- Roeskilde (J. E. Sundrup, Biographiske Efterretninger om dimitterede Disciple fra Slagelse lærde Skole. 2det Hefte). 14. Rønne høiere Realskole (Kong Agis den Tredie af Sparta. Af Adjunct I. P. Bang). 15. Slagelse Realskole (Om Divisionsrest; Primitiv; Største fælleds Maal og Mindste fælleds Mængde. Af K. H. Schow). 16. Sorø. (Nogle Ord til Afsked ved min Afgang fra Sorø Academies Rectorat. Af Dr. Bojesen). 17. Veile Amts høiere Realskole i Rolding. 18. Viborg (A. Feddersen: Til Bløddyrfaunaen omkring Viborg). — Desuden fra Reykjavik 19. Program for 1861—62 og 20. Fortegnelse over Skolens Bogsamling af Jón Arnason.
- 3 Sønderjylland: 1. Haderslev (S. B. Thrige, Bidrag til Haderslev lærde Skoles ældre Historie). 2. Flensburg (Adj. Herskind, Verzeichniss der zur Geschichte des Nordens und zur dänischen, norwegischen und schwedischen Literatur gehörenden Bücher, die seit Juli 1859 für die Flensburger Schulbibliothek angeschafft worden sind). 3. Schleswig (Elementarcursus der Geometrie vom Adjuncten P. H. H. Grünfeld). 4. Rendsburg (De rebus capitalibus Atheniensium, quæ τῶν φοινικῶν nomine comprehenduntur; von Adjunct Dr. Bohstedt).
- 3 Holsteen og Lauenburg: 1. Altona (Des Aristophanes Urtheil über die drei großen Tragiker Athens. Introductionsrede von Dr. C. F. C. Jasper. 2. Glückstadt (Zu Platons Protagoras). 3. Kiel (Dr. H. Tiede: Qua arte Hecuba Euripidea composita sit). 4. Melbörf (Ueber Art und Wesen der alten Griechen. Von Dr. C. Harries, Subrector). 5. Plön (KuphaIdt, die Flora von Plön). 6. Rastenburg (Ueber die Bedeutung der griechischen Opfer. Von S. Frahm).

Discipelbibliotheket

har erholdt følgende Tilbært:

- J. L. Heiberg, Nordisk Mythologie. Kbhavn 1862.
 Aftenlæsning, et underholdende Maanedsskrift, 7de Bind, S. 2—6.
 8de Bind, S. 1—6. 9de Bind, S. 1—3.
-

Den naturhistoriske Samling.

Samlingen bestaaer nu af 1486 Nummere. Den har i det forløbne Skoleaar erhholdt følgende Tilvært:

1. *Mustela erminea*. Udstoppet. Givet af Hr. pract. Læge With.
2. *Falco peregrinus*. Udstoppet. Givet af Hr. Districtslæge Berg.
3. *Strix otus*. Udstoppet. } Givet af Discipel
4. *Garrullus glandarius*, Cuv. Udstoppet. } J. Plenge.
5. *Charadrius hiaticula*. Udstoppet. Givet af Discipl. L. Neffelmann.
6. *Podiceps minor*. Udstoppet. Givet af Hr. Districtsl. Berg.
7. *Uria Brünnichii*. Udstoppet. Kjøbt.
8. *Alosa Finta*, Cuv. J Spiritus. Givet af Hr. Overretssprocurator Morville.
9. *Os sepia*. J Spiritus. Givet af Discipl. J. Harboe.
10. Sandsteen med forstenede Bivalver. Givet af Discip. B. Wilken.
11. Et Stykke Rildeskall fra Viborg Domkirke. Givet af Hr. Stiftsprovst Welling.

Den Samling af bildtvorende Planter, som, forat understøtte Underviisningen i Botanik, blev begyndt i Skolens Rectorhave (see Programmet for 1863) er i dette Foraar vedligeholdt og forøget, saavidt Omstændighederne have tilladt det. Det har viist sig at være en betydelig Lettelse for Underviisningen at have en saadan Samling ved Haanden, navnlig her paa Stedet, hvor man maa gaae længe og langt for at finde afvekslende Planteformer. Fritidene ere oftere benyttede til længere Toure med de ældre Elever.

IV. Beneficiar.

Skolestipendiets høieste Grad, 50 Rd., har i dette Aar været tillagt W. Friederichsen og C. B. B. F. Th. Hansen; den mellemste Grad, 35 Rd., F. Th. Rattrup, A. B. Nørgaard, J. A. Frandsen, C. B. Th. Hagemann, A. L. Dragheim og C. Ch. N. Dohn; den laveste Grad, 20 Rd., J. P. Møller, H. P. A. Junge og H. Th. S. Gerner. — Fri Undervisning: L. C. Møller, P. C. Blicher, J. F. A. Golding, N. P. Petersen, J. G. D. Brir, B. H. Graae, J. Henrichsen, F. W. Laub, N. D. Schröder, Chr. H. Jacobsen, Simon Jensen, C. N. Madsen og fra 1ste Januar 1864 J. E. P. Rosén.

Det Moltkeske Legats to Renteportioner paa 40 Rd. hver ere tillagte W. Friederichsen og C. Chr. N. Dohn.

Det Mallingske Legats Rente (67 Rd. 48 Sk.) er tillagt Skolens Dimisfus E. A. B. F. Reiff.

Det Nisenske Legats Rente blev i December 1863 saaledes uddeelt:

Som Paaskjønnelse af Flid og Opmuntring til fremdeles Anstrengelse uddeeltes Femteparten af Grundfondens Rente (101 Rd. 20 Sk.) til følgende 7 Disciple: J. P. Møller, N. E. Ulgaard, C. B. Ring, L. Chr. v. Haven, S. A. Møller, Simon Jensen og Chr. H. Jacobsen med 14 Rd. 44 Sk. til hver.

Som Understøttelse for trængende og sædelige Disciple uddeeltes de 4 Femte dele (405 Rd. 40 Sk.) saaledes: 1 Portion paa 35 Rd. 40 Sk. tillagdes Chr. A. Boye; 5 Portioner à 30 Rd. tillagdes C. B. B. F. Th. Hansen, C. Chr. N. Dohn, C. B. Th. Hagemann,

J. G. D. Brir og N. D. Schrøder; 11 Portioner à 20 Rd. tillagdes W. Friederichsen, F. Th. Kattrup, H. P. A. Junge, J. F. A. Colding, A. L. Dragheim, N. P. Petersen, J. E. P. Rossen, C. N. Madsen, J. E. Gerner, F. W. Laub, F. Th. J. Jensen-Zusch. Blandt disse tilkjendegaves det Bøye, Brir, Friederichsen, Kattrup, Junge, Rossen, Madsen og Gerner, at den dem tillagte Understøttelse tillige var at ansee som et Beviis paa Lærernes Tilfredshed med deres Flid og som en Opmuntring for den følgende Tid.

De opsamlede Renter af Dplagspengene (65 Rd. 26 Sk.) tillagdes Skolens Dimisfi E. A. W. F. Reiß og C. T. Bahnson med Halvdelen til hver.

Renten af det Sessenske Legats Dplagscapital (9 Rd. 3 Sk. hver Portion) er oppebaaret af Skolens Dimisfi F. N. Dohn og C. T. Bahnson.

Renten af det Suelcke Legat (37 Rd. 55½ Sk. hver Portion) er oppebaaret af Skolens Dimisfi C. F. Bretton og D. M. M. Farsøe.

V. Regnskabsvæsenet.

Skolens Indtægter og Udgifter i Regnskabsaaret fra
1ste April 1863 til 31te Marts 1864.

Indtægter.

1. Renter af Skolens Capitaler	2,826 Rb. 32 Sf.
2. Fordebogskindtægter	8,234 — 89 —
3. Skolecontingenter	2,181 — " —
4. Fra Læse	1,053 — 8 —
5. Indfrieede Laan og refunderede Gageforstud	525 — 94 —
6. Restancer fra forrige Regnskab	315 — 4 —
7. Beholdning fra forrige Regnskab	3,034 — 74 —
8. Tilskud af den almindelige Skolefond	3,661 — 15 —
8. Hævet i Sparekassen til Stipendiefonden og Niisens Legat	629 — 38 —
Summa Indtægt	22,461 Rb. 66 Sf.

Udgifter.

1. Gager og Gratificationer	10,588 Rb. 48 Sf.
2. For Timeunderviisning	1,511 — 36 —
3. Pensioner	306 — 32 —
4. Bibliotheket og det videnskabelige Apparat	196 — 39 —
5. Bygningers og Inventars Bebligeholdelse	508 — 74 —
6. Brændsel og Belysning	278 — 66 —
7. Skatter og Afgifter	1,009 — 66 —
8. Regnskabsførelsen	389 — " —
9. Testamentarisk Forpligtelse	180 — " —
10. Forskjellige Udgifter	527 — 23 —
11. Riffelskydning	67 — 6 —
12. Udsatte Capitaler og bevilgede Gageforstud	809 — 30 —
13. Afgivet til den almindelige Skolefond	2,500 — " —
14. Udbetalt Stipendier under Stipendiefonden og Niisens Legat	1,522 — 53 —
15. Restance	412 — 59 —
16. Beholdning	1,654 — 14 —
Summa Udgift	22,461 Rb. 66 Sf.

Stipendiefondens Capital var den 31te Marts 1864: 12,705 Rb. 64 Sf. — Dplagspengene 800 Rb. — Niis Niisens Legats Grundfond er 13,165 Rb. 56 Sf. — Dplagspengene 694 Rb. 2 Sf.

VI. Examina.

1. Udfaldet af Afgangsexamens første Deel i Juni til Juli 1863 angives i følgende Tabel:

	Lydf.	Frans.	Geographic.	Naturhistorie.
J. N. Møller	mg.	mg.	ug.	ug.
C. B. B. F. L. Hansen	mg.	mg.	mg.	godt.
N. Hagensen	godt.	mg.	mg.	mg.
N. B. A. Rabell . .	mg.	godt.	godt.	mg.
L. C. Møller	godt.	mg.	mg.	ug.
N. Chr. Blicher . .	godt.	mg.	mg.	ug.

Afgangsexamens 2den Deel underkastede sig i Juni=Juli 1863 de 9 Disciple, der udgjorde 7de Klasse A: E. A. B. F. Reiff, K. P. Lind, C. L. Bahnsen, J. G. Nagaard, P. C. Th. Wolle, Martin Pedersen, B. F. Laub, L. M. F. S. Hofgaard og Chr. S. Borgen. En vedføjet Tabel viser Udfaldet.

Undervisningsinspectoren bærede Skolen med sin Nær-værelse.

2. Til Afgangsexamens anden Deel indstille sig iaar alle 4 Disciple af 7de Klasse A.

1. Skriftlige Prøver.

a. Ved Afgangsexamen.

8de Juni.	Kl. 9—1.	VII.	Oversættelse fra Latin.
		4—8.	VII.
			Geometrisk Udarbeidelse.
9de —	9—1.	VII.	Udarbeidelse i Modersmaalet.
	4—8.	VII A.	Latinsk Stil.
10de —	9—1.	VII.	Arithmetisk Udarbeidelse.
	4—8.	VI.	Lydf. Stil.

b. Ved Skolens aarlige Examen.

Torsdag den 7de Juli.

VI. 2-6. Latinff Version.

Fredag den 8de Juli.

VI, V. 8-12.	} Danff	VI. 2-5. Arithm. Udarbejdelse.
IV, III, II. 8-11.		
		I. 2-5. Danff Stiil.

Loverdag den 9de Juli.

VII B, VI, V. 8-12.	} Latinff	VI. 2-5. Geom. Udarbejdelse.	
IV. 8-11.			Stiil.
		IV. Realeleverne.	} 2-4. Regning.

2. Mundtlige Prøver.

Ved Afgangsexamen og Skolens aarlige Examen.*)

Tirsdag den 12te Juli.

8-10. II, I. Naturhistorie.		8-10. IV. Latin.
10. VII A. Historie.		10-11. V. Græff.
4. VI. Tydff.		11-12. V. Religion.
		4-5½. III. Geographie.
		5½-7. VII B. Græff.

Onsdag den 13de Juli.

1. VII A. Latin. | 1-3½. VI. Mathematif.

Torsdag den 14de Juli.

8-9½. III. Religion.		8-10. IV. Græff.
10. VI. Franff.		10-11½. V. Mathematif.
4-6½. IV. Religion.		4-5. VII B. Historie.

Fredag den 15de Juli.

8-10. II, I. Geographie.		8-11. IV. Mathematif.
10. VII A. Græff.		11-12½. III. Tydff.
4-5½. VI. Græff.		4-6. VII B. Mathematif.
5½-7. III. Naturhistorie.		6-7. V. Historie.

Loverdag den 16de Juli.

8-9. V. Geographie.		8-10½. IV. Tydff.
10. VI. Naturhistorie.		10½-12. III. Latin.
4. VII A. Arithmetif.		4-6½. IV. Geographie.

*) De ubhævede Examinationer høre til Afgangsexamen.

Mandag den 18de Juli.

8-9½. VI. Historie.	8-10. II, I. Religion.
10. VII A. Geometrie.	10-11. V. Latin.
4-5½. III. Historie.	11-12½. 1ste og 2det Partie. Engelsk.
5½-7. VII B. Latin.	4-6½. IV. Fransk.

Tirsdag den 19de Juli.

8-9½. III. Mathematik.	8-10½. IV. Historie.
10. VI. Geographie.	10½-11½. V. Tydsk.
4-6. VII B. og Realeleverne. Naturlære.	4-6. II, I. Tydsk.
	6-7. 3die Partie. Engelsk.

Onsdag den 20de Juli.

8-9. V. Naturhistorie.	8-9½. VI. Religion.
10. VII A. Naturlære.	9½-11. III. Dansk.
4-6½. IV. Naturhistorie.	4-5½. II. Fransk.
	5½-7. VII B. Religion og Hebraisk.

Torsdag den 21de Juli.

8-10. II, I. Dansk.	8-9½. VI. Latin.
10. VII A. Religion og Hebraisk.	9½-11. III. Fransk.
	11-12. V. Fransk.

4. Sangprøve.

Optagelsesprøven for de anmeldte Disciple finder Sted Fredag den 22de Juli Kl. 8; for Hjerntboende ved det nye Skoleaars Begyndelse, Tirsdag den 23de August Kl. 8.

Til at overvære den mundtlige Examen og Translocationshøitideligheden, som finder Sted Fredag den 22de Juli Kl. 4, indbydes herved Disciplens Forældre og Børger saavel som Enhver, der maatte interessere sig for Skolens Virksomhed.

F. C. Olsen.

Characterliste

over

Afgangsexamen i 1863 ved Viborg Cathedralskole.

	Kydt.	Frans.	Geographic.	Naturhistorie.	Dant.	Latin, Skriftl.	Latin, mundt.	Græsk.	Religion.	Historie.	Arithmetik.	Geometrie.	Naturkæbe.	Hovedcharacter.	Hebræisk.
C. A. B. F. Reiff . . .	mg.	ug.	ug.	mg.	mg.	mg.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	Første Character med Udm. (100 P.)	"
K. P. Lind	mg.	mg.	ug.	ug.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	ug.	ug.	ug.	Første Character. (96 Points.)	mg.
C. L. Bahnsen	mg.	mg.	ug.	ug.	mg.	godt.	godt.	mg.	ug.	tg.	mg.	mg.	ug.	Første Character. (85 Points.)	mg.
J. G. Aagaard	godt.	godt.	ug.	ug.	godt.	tg.	godt.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	ug.	Første Character. (80 Points.)	godt.
P. C. Th. Wølle . . .	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	godt.	godt.	mg.	tg.	godt.	godt.	godt.	Anden Character. (75 Points.)	"
Martin Pedersen	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	godt.	godt.	tg.	ug.	godt.	ug.	mg.	mg.	Første Character. (81 Points.)	godt.
B. F. Laub	mg.	godt.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	godt.	godt.	godt.	mg.	ug.	Første Character. (84 Points.)	godt.
L. M. F. S. Hofgaard	mg.	mg.	mg.	mg.	godt.	tg.	tg.	godt.	godt.	tg.	mg.	mg.	godt.	Anden Character. (65 Points.)	"
Chr. S. Borgen	godt.	godt.	mg.	godt.	mg.	mdl.	mdl.	tg.	mg.	mdl.	mg.	mg.	mg.	Tredie Character. (37 Points.)	tg.